

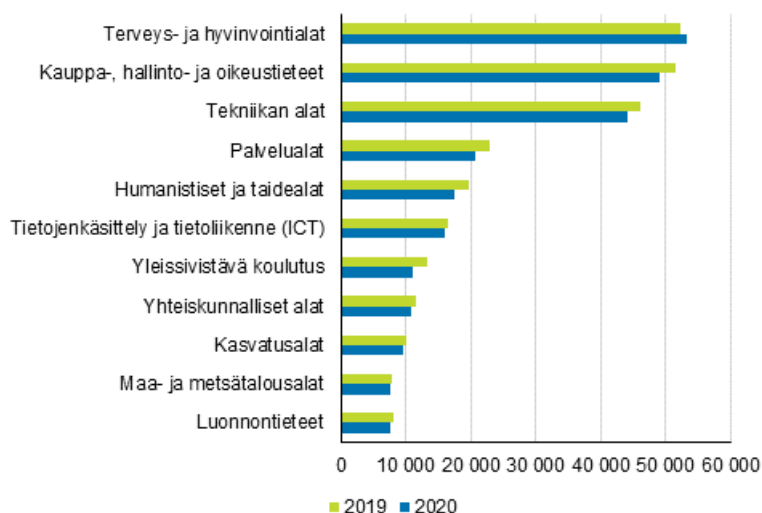
Työssäkäynti 2020

Pääasiallinen toiminta ja ammattiasema, ennakko

Työllisten määrä laski eniten nuorten opiskelijoiden joukossa vuonna 2020

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston vuoden 2020 ennakkotietojen mukaan työllisiä opiskelijoita oli vuoden lopussa 254 600, mikä oli lähes kymmenen prosenttia edellisvuotta vähemmän. Työllisten opiskelijoiden määrä laski kaikilla muilla koulutusaloilla paitsi terveys- ja hyvinvointialalla, jossa työllisten opiskelijoiden määrä kasvoi edellisvuodesta. Opiskelijoiden työllisyysaste laski kaksi prosenttiyksikköä ollen 48 prosenttia vuonna 2020. Työllisyysaste laski opiskelijoiden joukossa kaikilla koulutusaloilla.

Työllisten opiskelijoiden määrä koulutusaloittain vuosina 2019 ja 2020*

* Tieto on ennakkollinen

Suomessa oli vuoden 2020 lopussa 254 600 työllistä opiskelijaa, mikä oli 9 prosenttia eli 25 900 työllistä vähemmän vuoden takaiseen verrattuna. Kaikkien työllisten osuus laski puolestaan 5 prosenttia edellisvuodesta. Koulutusaloittain tarkasteltuna työllisten opiskelijoiden määrä laski eniten kaupan,

hallinnon ja oikeustieteen (-2 600) palvelualojen (-2 300) sekä yleissivistävän koulutuksen (-2 300) opiskelijoilla. Terveys- ja hyvinvointialan opiskelijoilla työllisten määrä sen sijaan kasvoi 900 henkilöllä.¹⁾

Työllisten määrä laski eniten nuorten opiskelijoiden joukossa vuonna 2020. Alle 30-vuotiaita työllisiä opiskelijoita oli 134 200, mikä oli 13 prosenttia eli 20 700 edellisvuotta vähemmän. Kaikkien työllisten alle 30-vuotiaiden osuus laski puolestaan 9 prosentilla edellisvuodesta. Alle 20-vuotiaiden työllisten opiskelijoiden määrä laski 3 900, 20–24-vuotiaiden 7 100 ja 25–29-vuotiaiden 9 700 henkilöllä. Iältään 30–39-vuotiaiden työllisten opiskelijoiden määrä laski 4 500 ja neljäkymmentävuotiaiden ja sitä vanhempien 630 henkilöllä edellisvuodesta.

Lähes kolme viidestä vuoden 2020 työllisestä opiskelijasta oli naisia. Edellisvuoteen nähden työllisten opiskelijoiden määrä laski sekä naisilla että miehillä noin 13 000 työllisellä. Koulutusaloittain tarkasteltuna naisia oli eniten terveys- ja hyvinvointialan sekä kasvatustieteiden koulutusta suorittavissa työllisissä opiskelijoissa (molemmissa 80 %). Miehiä oli puolestaan eniten tekniikan alan sekä tietojenkäsittely ja tietoliikenteen (ICT) työllisissä opiskelijoissa (molemmissa 75 %).

Maakunnittain tarkasteltuna työllisten opiskelijoiden määrä laski vuonna 2020 suhteellisesti eniten Satakunnassa (-16 %), Lapissa (-13 %) ja Uudellamaalla (-12 %). Opiskelijoiden määrän suhteellinen lasku edellisvuoteen nähden oli pienin Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalla (- 2,8 %; - 3,5 %) sekä Kanta-Hämeessä (- 3,9 %).

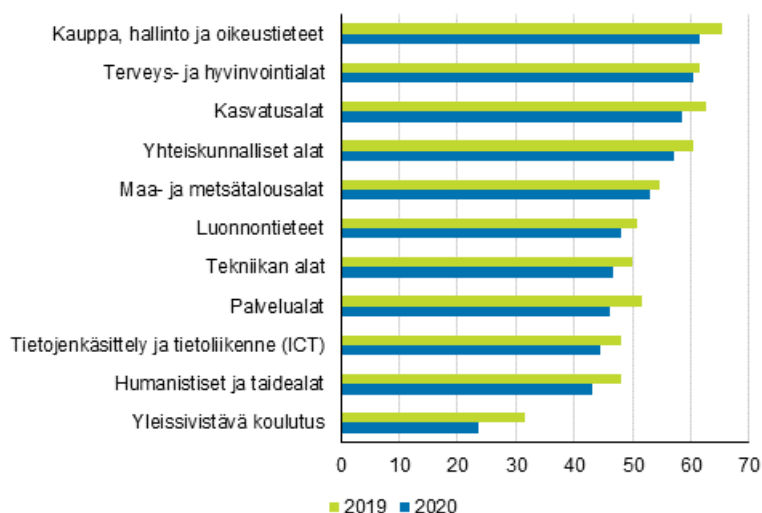
Opiskelijoiden työllisyys laski kaikilla koulutusaloilla

Opiskelijoiden työllisyysaste oli 48 prosenttia vuonna 2020. Edellisenä vuonna opiskelijoiden työllisyysaste oli kaksi prosenttiyksikköä korkeampi eli 50 prosenttia. Koulutusaloittain tarkasteltuna eniten työllisiä suhteessa kaikkiin saman alan opiskelijoihin (18–74-vuotiaista) oli kaupan, hallinnon ja oikeustieteen (61 %), terveys- ja hyvinvointialan (60 %) sekä kasvatustieteiden (58 %) opiskelijoissa. Vähiten työllisiä oli yleissivistävän koulutuksen opiskelijoissa, jossa työllisten osuus oli 24 prosenttia.

Opiskelijoiden työllisyys laski vuonna 2020 kaikilla koulutusaloilla. Yleissivistävän koulutuksen opiskelijoilla työllisyys laski suhteessa eniten; se oli 8 prosenttiyksikköä edellisvuotta matalampi. Seuraavaksi eniten työllisyys laski palvelualoilla sekä humanistisilla- ja taidealoilla (5 prosenttiyksikköä molemmissa). Vähiten työllisyys laski terveys- ja hyvinvointialan opiskelijoilla (yhden prosenttiyksikön) sekä maa- ja metsätalouden opiskelijoilla (2 prosenttiyksikköä).

1) Työllisten opiskelijoiden määrään lukeutuvat ne työlliset 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka ovat kirjoilla oppilaitoksessa syyslukukaudella, saavat opintotukea syksyllä tai ovat työvoimakoulutuksessa vuoden lopussa. Koulutusaloittain tarkasteluissa mukana ovat kirjoilla oppilaitoksessa syyslukukaudella olevat.

Opiskelijoiden työllisyysaste koulutusaloittain vuosina 2019 ja 2020, %

Pääasialliselta toiminnaltaan opiskelijoiden määrä kasvoi vuonna 2020. Heitä oli vuoden 2020 lopussa 424 200, mikä oli 6 prosenttia eli 23 300 pääasialliselta toiminnaltaan opiskelijaa edellisvuotta enemmän. Pääasiallisen toiminnaltaan opiskelijat eivät kuulu työllisten, työttömien, varusmiesten tai siviilipalvelusmiesten ryhmiin, ja täyttävät työssäkäyntitilaston mukaisen opiskelijan määritelmän²⁾. Pääasialliselta toiminnaltaan opiskelijoista 222 600 eli hieman yli puolet olivat tehneet myös palkallista työtä vuoden 2020 aikana (esim. kesätöitä), mutta he eivät kuulu työllisiin vuoden viimeisellä viikolla. Palkallista työtä vuoden aikana tehneiden pääasialliselta toiminnaltaan opiskelijoiden osuus laski 6 prosenttia vuonna 2020. Palkkaa ansainneiden pääasialliselta toiminnaltaan opiskelijoiden mediaani ansiot olivat 1 800 euroa ja ylimpään tuloneljänneeseen pääsi 5 700 euron ansiolla. 85 prosenttia palkkaa saaneista pääasialliselta toiminnaltaan opiskelijoista oli alle 30-vuotiaita.

2) Työssäkäyntitilastossa pääasialliselta toiminnaltaan opiskelijaksi lukeutuvat 15–74-vuotiaat, jotka ovat kirjoilla oppilaitoksessa syyslukukaudella, ovat saaneet opintotukea syksyllä, ovat työvoimakoulutuksessa vuoden lopussa tai ovat 9.- tai 10.- luokalla tai iältään 15-vuotiaita.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työllisten opiskelijoiden määrä koulutusaloittain vuosina 2019 ja 2020.....	6
Liitetaulukko 2. Työllisten opiskelijoiden määrä koulutusalan ja sukupuolen mukaan vuonna 2020.....	6
Liitetaulukko 3. Työllisten opiskelijoiden määrä maakunnittain vuosina 2019 ja 2020.....	7
Liitetaulukko 4. Työllisten opiskelijoiden määrä ikäluokittain vuosina 2019 ja 2020.....	7
Laatuseloste: työssäkäyntitilasto	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työllisten opiskelijoiden määrä koulutusaloittain vuosina 2019 ja 2020

Koulutusala	2020	2019	Muutos vuodesta 2019 vuoteen 2020, lkm	Muutos vuodesta 2019 vuoteen 2020, %
Humanistiset ja taidealat	17 542	19 600	-2 058	-11
Kasvatusalat	9 491	10 060	-569	-6
Kauppa-, hallinto- ja oikeustieteet	49 038	51 629	-2 591	-5
Luonnontieteet	7 730	8 160	-430	-5
Maa- ja metsätalousalat	7 750	7 860	-110	-1
Palvelualat	20 704	23 040	-2 336	-10
Tekniikan alat	44 236	46 180	-1 944	-4
Terveys- ja hyvinvointialat	53 151	52 265	886	2
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)	16 065	16 619	-554	-3
Yhteiskunnalliset alat	10 851	11 542	-691	-6
Yleissivistävä koulutus	10 973	13 275	-2 302	-17

1) Tieto on ennakkollinen

Liitetaulukko 2. Työllisten opiskelijoiden määrä koulutusalan ja sukupuolen mukaan vuonna 2020

Koulutusala	Miehet	Naiset	Yhteensä
Humanistiset ja taidealat	5 108	12 434	17 542
Kasvatusalat	1 695	7 796	9 491
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	19 083	29 955	49 038
Luonnontieteet	3 279	4 451	7 730
Maa- ja metsätalousalat	2 859	4 891	7 750
Palvelualat	9 399	11 305	20 704
Tekniikan alat	33 130	11 106	44 236
Terveys- ja hyvinvointialat	9 083	44 068	53 151
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)	12 001	4 064	16 065
Yhteiskunnalliset alat	2 987	7 864	10 851
Yleissivistävä koulutus	3 849	7 124	10 973
Yhteensä	102 473	145 058	247 531

1) Tieto on ennakkollinen

Liitetaulukko 3. Työllisten opiskelijoiden määrä maakunnittain vuosina 2019 ja 2020

	2020	2019	Muutos vuodesta 2019 vuoteen 2020, lkm	Muutos vuodesta 2019 vuoteen 2020, %
Ahvenanmaa	763	847	-84	-10
Etelä-Karjala	4 513	4 897	-384	-8
Etelä-Pohjanmaa	6 519	7 090	-571	-8
Etelä-Savo	4 365	4 694	-329	-7
Kainuu	2 292	2 561	-269	-11
Kanta-Häme	6 470	6 735	-265	-4
Keski-Pohjanmaa	2 681	2 757	-76	-3
Keski-Suomi	12 312	13 619	-1 307	-10
Kymenlaakso	4 892	5 430	-538	-10
Lappi	6 994	8 031	-1 037	-13
Pirkanmaa	25 420	27 314	-1 894	-7
Pohjanmaa	8 761	9 280	-519	-6
Pohjois-Karjala	7 071	7 438	-367	-5
Pohjois-Pohjanmaa	18 871	19 549	-678	-3
Pohjois-Savo	10 732	11 485	-753	-7
Päijät-Häme	6 859	7 504	-645	-9
Satakunta	6 917	8 274	-1 357	-16
Uusimaa	94 074	107 113	-13 039	-12
Varsinais-Suomi	24 080	25 836	-1 756	-7
Yhteensä	254 586	280 454	-25 868	-9

1) Tieto on ennakkollinen

Liitetaulukko 4. Työllisten opiskelijoiden määrä ikäluokittain vuosina 2019 ja 2020

Ikäluokka	2020	2019	Muutos vuodesta 2019 vuoteen 2020, lkm	Muutos vuodesta 2019 vuoteen 2020, %
18 - 20	20 996	24 937	-3 941	-16
20 - 24	58 338	65 440	-7 102	-11
25 - 29	54 847	64 546	-9 699	-15
30 - 34	35 324	38 353	-3 029	-8
35 - 39	28 503	29 970	-1 467	-5
40 - 44	22 084	22 604	-520	-2
45 - 49	15 034	14 941	93	1
50 - 54	11 035	11 102	-67	-1
55 - 59	6 559	6 663	-104	-2
60 - 64	1 678	1 716	-38	-2
65 - 69	179	167	12	7
70 - 74	9	15	-6	-40
Yhteensä	254 586	280 454	-25 868	-9

1) Tieto on ennakkollinen

Laatuseloste: työssäkäyntitilasto

Relevanssi

Työssäkäyntitilastossa tuotetaan keskeiset työssäkäyntiä koskevat tiedot vuosittain. Ennen vastaavia tietoja voitiin tuottaa ainoastaan väestölaskentavuosina. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samoina vuodesta 1987 lähtien.

Tuotettavia tietoja ovat muun muassa väestön pääasiallinen toiminta, toimialajakauma, ammatti, ammattiasema, työpaikkojen lukumäärä, työpaikan sijainti sekä väestön ja työvoiman koulutus- ja tulotiedot. Tietoja voidaan tuottaa kaikilla hallinnollisilla aluejaoilla ja koordinaattipohjaisilla aluejaoilla (esimerkiksi postinumeroalueet, karttaruudut ja kuntien osa-alueet).

Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskuukaudet). Tietoja ammatista ja sosioekonomisesta asemasta työlliseen työvoimaan kuuluville on saatavilla väestölaskentavuosilta vuodesta 1970 viisivuotisivälein, vuodelta 1993 sekä vuodesta 2004 lähtien vuosittain.

Vuodesta 1993 lähtien työssäkäynnistä on tuotettu myös ennakkotietoja. Ennakkotietoja käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon, että aineistojen keskeneräisyydestä johtuen ennakkotietojen mukaiset työllisten määrät poikkeivat vuoteen 2005 saakka lopullisista luvuista ± 1 prosenttia koko maan tasolla. Tällä hetkellä vaihtelu on 0,2–0,3 prosenttia. Kunnittain vaihtelu voi olla suurempaakin.

Menetelmäkuvaus

Työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto. Kunkin vuoden tilasto kattaa kaikki kyseisen vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Tilaston lähdeaineistoina käytetään lähinnä hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaineistoja. Tilaston laatu onkin siten suoraan riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Suoraa tiedonkeruuta tapahtuu vain toimipaikkatietojen määrittämisessä monitoimipaikkaisten yritysten palveluksessa oleville sekä ammatin määrittämisessä järjestäytymättömille yrityksille.

Yhteensä työssäkäyntitilaston tuotannossa käytetään yli 30 eri rekisterin tai tietoaineiston tietoja. Keskeisimpiä näistä ovat:

- väestötietojärjestelmä (Väestörekisterikeskus)
- tulorekisteri
- verotuksen eri aineistot
- työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnhakijarekisteri
- Kelan ja Eläketurvakeskuksen eläkerekisterit
- eri opiskelijarekisterit
- pääesikunnan varusmiesrekisteri
- Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri ja julkisyhteisöjen rekisteri
- Tilastokeskuksen tutkintorekisteri

Rekistereiden lisäksi tehdään joitakin lomakekyselyitä:

- tiedustelu monitoimipaikkaisissa yrityksissä työskentelevien toimipaikoista
- ammattitiedonkeruu järjestäytymättömille yrityksille

Keskeistä järjestelmässä on se, että rekistereiden tunnusjärjestelmät ovat niin hyvät, että eri tietojen yhdisteleminen on mahdollista. Rekisterit voivat sisältää päällekkäistä tietoa, osin myös ristiriitaista tietoa. Olennaista on, että rekisterit täydentävät toisiaan ja päällekkäisyys toisaalta varmistaa sen, että järjestelmä ei ole niin haavoittuva; jos esim. työeläkejärjestelmästä ei saada tietoa työsuhteesta, voidaan tietoa henkilön työllisyydestä päätellä verotuksen tietojen kautta.

Useat tiedot työssäkäyntitilastoon voidaan saada suoraan jostakin rekisteristä niitä juurikaan muuttamatta tai muokkaamatta. Tällaisia tietoja ovat esim. henkilön demografiset tiedot tai tulo- ja varallisuustiedot. Monia tietoja tuotetaan myös ns. rekisteriestimointimenetelmällä, jossa käyttämällä hyväksi samanaikaisesti useita rekisteriaineistoja määritellään jokaiselle henkilölle kunkin muuttujan arvo. Esimerkkinä tällaisesta muuttujasta on henkilön pääasiallinen toiminta. Sen päättelyssä tarvitaan tietoja henkilön iästä, työsuhteista, työttömyydestä, opiskelusta, eläkkeen saamisesta jne. Päättelysääntö on muodostettu siten, että ne tuottavat mahdollisimman lähelle lomakepohjaisesti kerättyjen tietojen mukaiset tiedot. Päättelysääntöjen muodostamisessa on käytetty apuna aikaisempien väestölaskentojen tietoja ja rekisteritietoja samalta ajankohdalta. Päättelysääntöihin sisältyy myös eri aineistojen priorisointi siinä tapauksessa, kun tiedot ovat ristiriitaisia.

Oikeellisuus ja tarkkuus

Suomessa rekisteripohjaisten tietojen luotettavuutta tutkittiin jo ennen päätöstä rekisteripohjaiseen väestölaskentajärjestelmään siirtymisestä. Vuosien 1980 ja 1985 laskennoissa väestön taloudellista toimintaa ja työssäkäyntiä kuvaavat tiedot kerättiin vielä lomakkeilla, mutta samanaikaisesti oli saatavilla myös rekisteripohjaisia tietoja. Vuoden 1980 väestölaskennassa tehtiin vertailututkimus 20 kunnan osalta ja vuoden 1985 väestölaskennan yhteydessä kaikkien kuntien osalta. Tutkimuksessa verrattiin rekisteripohjaisesti määriteltyä tietoa väestön pääasiallisesta toiminnasta ja ammattiasemasta lomakkeella kerättyyn tietoon. Erot rekisteripohjaisesti ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen osalta todettiin niin pieniksi, että päätös rekisteripohjaiseen tilastotuotantoon siirtymisestä voitiin tehdä.

Ensimmäisen kokonaan rekisteripohjaisen väestölaskennan yhteydessä vuonna 1990 tehtiin laaja luotettavuustutkimus. Rekisteritilastoja verrattiin otospohjaisen lomaketiedustelun antamiin tietoihin. Otos käsitti noin kaksi prosenttia rakennuksista, asunnoista ja henkilöistä. Luotettavuustutkimus osoitti, kuinka suurella osalla lomaketieto ja rekisteritieto poikkesivat toisistaan, mutta ei lopulta sitä, kumpi tieto oli oikea. Esimerkiksi useampaa työtä tekevä ilmoitti lomaketiedustelussa pääasialliseksi työkseen eri toimen kuin mihin rekisteripäättelyssä päädyttiin. Työssäkäyvä opiskelija tuli määritellyksi rekisteritiedoilla väistämättä työlliseksi, vaikka hän itse olisikin jättänyt työnsä kertomatta. Tutkimukset ovat osoittaneet, ettei rekisteripohjaisten ja lomakepohjaisten tietojen ero ole suurempi kuin kahden lomakepohjaisen tiedon välinen ero. Vertailututkimuksia on julkaistu Tilastokeskuksen sarjoissa.

Tärkeimmäksi rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston laadunvalvontamenetelmäksi on kehittynyt työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona. Myös vuosien 1995 ja 2000 väestölaskennan luotettavuustutkimukset perustuivat työvoimatutkimuksen käyttöön vertailutietona.

Työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona toimii kahdella tasolla. Toisaalta seurataan näiden kahden menetelmän tuottamien tulosten tasoa ja toisaalta sitä, miten hyvin menetelmät tuottavat yksikkötasolla samalla tavoin luokiteltua tietoa. Yksikkötason vertailu tehdään ristiintaulukoimalla työvoimatutkimuksen otosaineiston henkilöiden saman ajankohdan rekisteripohjaiset ja haastatteluun perustuvat tiedot pääasiallisesta toiminnasta ja toimialasta keskenään. Vertailuja on tehty vuodesta 1987 lähtien.

Usein poikkeamat ovat selitettävissä rekisterijärjestelmän ja haastattelumenetelmän eroilla, eikä aina voida yksikäsitteisesti sanoa, kumpi menetelmä tuottaa oikean tuloksen eli välttämättä haastattelemallakaan saatu tieto ei ole absoluuttisen oikea. Usein todellisuudessa on niin, että henkilö itse tai haastattelijajoutuu tekemään päätöksen ristiriitaisen informaation pohjalta, kun taas rekisterimenetelmässä on laadittu yksikäsitteinen sääntö. Rekisterimenetelmän etuna on tällöin sen loogisuus: kone tekee ratkaisun aina samalla tavalla, mutta saman informaation omaavat henkilöt voivat päätyä eri lopputulokseen.

Ajantasaisuus

Työssäkäyntitilasto tehdään vuosittain. Työssäkäyntitilaston henkilöperusjoukko kuvaa vuoden viimeisen päivän tilannetta. Tiedot henkilön toiminnasta ja työpaikasta ovat vuoden viimeiseltä viikolta. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskuukaudet).

Ennakkotiedot valmistuvat noin 12 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Lopullisista tiedoista pääasiallinen toiminta ja ammattiasema valmistuvat noin 14 kuukautta, työpaikkatiedot 21 kuukautta ja ammatti ja sosioekonominen asema noin 22 kuukautta viiteajankohdan jälkeen.

Saatavuus

Työssäkäyntitilaston kunnittaiset tiedot työllisistä, työpaikoista ja pääasiallisesta toiminnasta ovat saatavilla Tilastokeskuksen internetsivuilla maksuttomasta StatFin-tilastopalvelusta. Maksullisessa Väestötilastopalvelussa on eritellympää tietoa, myös kuntien osa-alueittain. Aineistoista tehdään erityisselvityksiä asiakkaan pyynnöstä.

Vuosina 1987–2001 työssäkäyntitilaston tietoja on julkaistu erillisissä työssäkäyntitilaston julkaisuissa. Viimeinen paperimuotoinen julkaisu, Työssäkäyntitilasto 2000–2001, sisältää työssäkäyntitilaston vuoden 2000 lopullisia tietoja ja vuoden 2001 ennakkotietoja.

Vertailukelpoisuus

Työssäkäyntitilaston laatiminen on aloitettu vuodesta 1987. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Tilastossa käytetyt luokitukset ovat muuttuneet vuosien mittaan. Esimerkiksi toimialaluokitus on muuttunut vuosina 1993, 2001 ja 2007 ja ammattiluokitus vuosina 1995 ja 2010. Luokitusmuutokset vaikuttavat aikaisempien vuosien vertailtavuuteen, sillä täydellisiä avaimia ei kaikkien luokitusten välille voi rakentaa. Tilastossa käytettävät luokitukset ja luokitusten väliset avaimet löytyvät Tilastokeskuksen internetsivuilla <http://www.tilastokeskus.fi/luokitukset>.

Myös muutokset lainsäädännössä vaikuttavat tilastojen vertailtavuuteen. Vuoden 1998 alusta tuli voimaan niin sanottu pätkätyölaki, jolloin myös lyhyet työsuhteet tulivat eläkevakuutuksen piiriin. Tämä lisäsi työllisten määrää jonkin verran.

Vuodesta 2005 vuoteen 2016 työeläkevakuutuksen piiriin kuuluivat 18–67-vuotiaat. Ennen vuotta 2005 työeläkevakuutuksen piiriin henkilöt kuuluivat 14 vuoden iästä lähtien. Tämä näkyy työssäkäyntitilastossa vuodesta 2005 alkaen nuorten työllisyyden vähenemisenä ja opiskelijoiden määrän kasvuna.

Vuoden 2017 eläkeuudistuksen yhteydessä työeläkevakuuttamisen alaikäraja laskettiin 17 ikävuoteen. Yrittäjäeläkevakuutuksen alaikäraja säilyi 18 ikävuodessa. Työssäkäyntitilaston työllisten päätelyssä vuoden 2017 muutosta ei ole huomioitu, vaan työllisten alaikärajana on edelleen 18 vuotta.

Apurahansaajat on vuoden 2009 alusta lähtien vakuutettu maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaisen lakisääteisen työeläketurvan piiriin, minkä seurauksena heidät määritellään yrittäjiksi.

Vuoden 2010 tilastosta lähtien yrittäjien määrittelyssä otetaan huomioon yrittäjätulojen lisäksi myös henkilöverotuksessa palkkatuloihin kuuluva niin sanottu yrittäjäpalkka (YEL-/MYEL-vakuutetun yrittäjän palkka), jota yrittäjänä toimiva voi saada esimerkiksi avoimen yhtiön yhtiömiehenä, kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä ja osakeyhtiön johtavassa asemassa toimivana osakkaana. Jos henkilö toimii vuoden viimeisellä viikolla sekä yrittäjänä että palkansaajana, henkilö määritellään yrittäjäksi, jos hänen yhteenlasketut yrittäjätulonsa ja -palkkansa ovat suuremmat kuin muut palkkatulot, ja päinvastoin. Yrittäjäpalkan huomioiminen yrittäjien määrittelyssä lisäsi yrittäjien määrää noin 3 300 henkilöllä vuoden 2010 tilastossa.

Vuosina 2010–2011 yrittäjien määrä nousi koko maassa 9 600:lla. Nousuun vaikutti se, että yrittäjän ja maatalousyrittäjän eläkelain yrittäjämääritelmä laajeni vuoden 2011 alusta. Yrittäjäksi määritellään osakeyhtiössä tai muussa yhteisössä johtavassa asemassa työskentelevä henkilö, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia yrityksen osakkeista tai jolla on yksin yli 30 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai jolla on muussa yhteisössä vastaava määräämisvalta. Aiemmin raja oli 50 prosenttia.

Varusmiespalvelusajan ja siviilipalveluksen kestoa lyhennettiin 15 vuorokaudella 1.2.2013 (lait asevelvollisuuslain ja siviilipalveluslain muuttamisesta). Lakiuudistuksen myötä iso osa asevelvollisista kotiutuu palveluksesta ennen joulua, eikä siten ole työssäkäyntitilaston viiteajankohtana (vuoden viimeisellä viikolla) enää varusmies- tai siviilipalveluksessa. Uudistuksen seurauksena asevelvollisten määrä väheni vuosina 2012–2013 lähes 9 400:lla.

Työttömyyseläkkeellä olevien määrä on vähentynyt voimakkaasti 2000-luvun lopusta lähtien. Työttömyyseläkkeitä ei ole myönnetty vuoden 2011 jälkeen.

Vuoden 2013 tilastosta alkaen toimialaluokkaan 97000 Kotitalouksien toiminta kotitaloustyöntekijöiden työnantajina tilastoitiin työllisiä aiempaa kattavammin. Tilastovuonna 2013 toimiala 97000 kasvoi lähes 7 600 työllisellä. Jos henkilöt olivat edellisvuonna työllisiä, yleisin aiempi toimiala oli tuntematon.

Vuoden 2015 tilastosta alkaen maatalouden toimialatiedot ovat tarkentuneet. Muutokset tilastovuosien 2014–2015 välillä näkyvät toimialan 01 (Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut) tarkemmilla luokitustasoilla siirtyminä maatalouden tuotantosuuntaa tarkemmin kuvaaviin luokkiin.

Vuonna 2017 aloitettiin työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastattelut, joiden avulla työnhakijarekisteriä pystyttiin ajantasaistamaan. Työttömien määrän laskuun 2016–2017 välillä voi osin vaikuttaa haastatteluiden myötä tehdyt päivitykset työnhakijarekisteriin. Tarkkaa tietoa haastatteluiden vaikutuksesta työttömien määrään ei ole, mutta Työ- ja elinkeinoministeriössä on arvioitu vaikutuksen voivan olla 20 000 – 30 000 henkilöä (TEM-analyysija 83/2017).

Palkansaajien päättelyssä käytettäviä palkka- ja yrittäjätulojen käsitteitä laajennettiin vuonna 2014. Käytettävät määritelmät vastaavat nyt tulonjaon kokonaistilaston vastaavia tulokäsitteitä.

Vuonna 2019 työssäkäyntitilastossa otettiin käyttöön tulorekisteri uutena lähdeaineistona. Tulorekisteri korvasi useita tilastossa aiemmin käytössä olleita työsuhteaineistoja.

Aineisto 9. ja 10. luokalla olevista henkilöistä muodostettiin vuonna 2019 ensimmäistä kertaa Koski-tietovarannosta. Tietojen tallennustavan vuoksi tiedot olivat osittain puutteelliset. Tämän seurauksena noin 400–800 16-vuotiasta on luokitunut opiskelijoiden sijasta ryhmään muut työvoiman ulkopuoliset.

Ennen vuotta 1987 väestön taloudellista toimintaa kuvaavia kuntatasoisia tietoja on tuotettu lomakepohjaisissa väestölaskennoissa (vuosilta 1950, 1960, 1970, 1975, 1980 ja 1985). Erot rekisteri- ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen välillä ovat osoittautuneet sen verran pieniksi, että vertailtavuutta ajassa voidaan pitää suhteellisen hyvänä muiden kuin edellä mainittujen luokitusmuutosten vuoksi.

Tilastossa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen luokitus- ja metatietopalvelujen kotisivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

Yhtenäisyys

Tietoja väestön taloudellisesta toiminnasta saadaan myös Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta, joka on kuukausittain tehtävä otostutkimus. Tiedot poikkeavat keruutavasta ja työllisten päättelystä johtuen jonkin verran työssäkäyntitilaston tiedoista. Muun muassa työllisten määrä on työvoimatutkimuksessa joitakin prosentteja suurempi.

Ammattitietoja koskevia tilastoja julkaistaan Tilastokeskuksessa työssäkäyntitilaston lisäksi myös palkkatilastoissa ja työvoimatutkimuksessa. Palkkatilaston ammattitiedot ovat työssäkäyntitilaston ammattitiedon tärkein tiedonlähde, joten tiedot ovat melko lähellä toisiaan. Palkkatilaston tiedoista puuttuvat kuitenkin yrittäjät, yritysten ylin johto, alle viisi henkeä työllistävät yritykset sekä yritykset, joiden päätoimialana on maa-, metsä- tai kalatalous. Työssäkäyntitilaston ja työvoimatutkimuksen ammattitiedot tulevat eri lähteistä ja koskevat eri ajanjaksoja – työvoimatutkimus tehdään kuukausittain, kun työssäkäyntitilaston viiteajanjakso on vuoden viimeinen viikko. Myös tilastojen käyttämät käsitteet poikkeavat hieman toisistaan. Esimerkiksi työssäkäyntitilastossa yrittäjistä luokitellaan johtajiksi ainoastaan ne, joiden yrityksen koko on yritysrekisterin mukaan vähintään 5 henkilötyövuotta, muuten yrittäjien ammatit määritellään yrityksen toimialan mukaan muihin ammattien pääryhmiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tilastoa työttömien työnhakijoiden määrästä. TEM:n työnhakijarekisterin tiedot kertovat työttömien työnhakijoiden määrän kuukauden viimeisenä arkipäivänä. Työssäkäyntitilaston tieto työttömyydestä perustuu TEM:n työnhakijarekisterin tietoihin. Siten työssäkäyntitilaston ja TEM:n luvut työttömyydestä ovat suhteellisen lähellä toisiaan.

Lisätietoja

Meri Raijas 029 551 3061

Vastaava osastopäällikkö:

Hannele Orjala

Mikko Toiviainen 029 551 3589

info@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute